

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2017 tot uitvoering van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Op 12 juli 2013 bekrachtigde de Vlaamse Regering het decreet maatwerk bij collectieve inschakeling. Met de maatregel worden maatwerkbedrijven en -afdelingen ondersteund om voor personen met een arbeidsbeperking in noodzakelijk begeleiding op de werkvloer te voorzien en wordt het rendementsverlies op maat van de persoon gecompenseerd. Het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2017 geeft uitvoering aan deze principes.

Het voorontwerp van besluit voert aan het besluit een aantal administratief-technische aanpassingen door, waarbij er gestreefd wordt naar administratieve eenvoud en inhoudelijke optimalisatie.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Sociale Economie

Op 12 juli 2013 bekrachtigde de Vlaamse Regering het decreet maatwerk bij collectieve inschakeling. Het decreet trad in werking op 1 januari 2019 en biedt werk en ondersteuning op maat aan personen met een arbeidsbeperking. Dit zijn personen die omwille van persoonsgebonden factoren moeilijk toegang hebben tot de arbeidsmarkt, zoals personen met een arbeidshandicap of personen met een psychosociale arbeidsbeperking.

Met de maatregel ondersteunen we de maatwerkbedrijven en -afdelingen om voor personen met een arbeidsbeperking in noodzakelijk begeleiding op de werkvloer te voorzien en compenseren we het rendementsverlies op maat van de persoon. In het normaal economisch circuit zijn er voor deze doelgroep vaak onvoldoende kansen op werk. Toegang tot volwaardig werk is ook voor deze doelgroep een belangrijke voorwaarde om te kunnen participeren aan de samenleving en biedt kansen op verdere persoonlijke en professionele ontwikkeling.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2023/169 van 5 mei 2023.

Er werd een gunstig advies verleend door de Inspectie van Financiën op 12 mei 2023.

De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft het begrotingsakkoord verleend op 13 juni 2023.

De SERV heeft zijn advies gegeven op **XX XX 2023**.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2017 geeft uitvoering aan de algemene principes van maatwerk bij collectieve inschakeling, zoals bekrachtigd in het maatwerkdecreet van 12 juli 2013.

Het voorontwerp van besluit wijzigt voormeld besluit van de Vlaamse Regering met het oog op administratieve vereenvoudiging en een verdere inhoudelijke optimalisatie.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Volgens artikel 12 van het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling, kan een advies collectief maatwerk voor maximum 2 jaar toegekend worden aan een uiterst kwetsbare persoon als die minimum 24 maanden niet-werkend werkzoekend is en daarbovenop een arbeidsbeperking heeft die gedurende maximaal twee jaar een behoefte aan werkondersteunende maatregelen aangeeft. De omschrijving van de doelgroep is een verdere uitwerking van de doelgroep zoals beschreven in het decreet.

Het decreet omschrijft daarentegen dat de doelgroep geen betaald werk verricht mag hebben in de 24 maanden voorafgaand aan de erkenning. Deze omschrijving sluit aan bij de Europese definitie van 'uiterst kwetsbare werknemer'. Door deze 'vernauwing' van de definitie van de doelgroep in het besluit vallen personen, die wel tot de beoogde doelgroep horen en gelet op de huidige context en bijhorende uitdagingen baat zouden hebben bij de maatregel, uit de boot. We denken daarbij aan herintreders, personen met een recent detentieverleden, langdurig zieken, ... Dit artikel zorgt voor de afstemming van de definitie in het besluit op die van het decreet.

Deze wijziging verandert op geen enkele manier de vereiste dat de doelgroepwerknemer een geïndiceerde behoefte aan werkondersteunende maatregelen moet hebben, zoals bepaald in het decreet.

Daarnaast verplaatsen we het vierde lid onder het tweede lid. Het advies collectief maatwerk vervalt immers na vijf jaar als de persoon nog werkzoekend is voor de personen gevat in het tweede lid; voor de personen gevat in het derde lid, zijnde de uiterst kwetsbaren met een arbeidsbeperking, is het advies collectief maatwerk maximaal twee jaar geldig onder de voorwaarde dat de persoon minstens 24 maanden geen betaald werk verricht heeft voorafgaand aan de start van de tewerkstelling.

Artikel 2 en artikelen 5-6

De werkgever stelt in overleg met de doelgroepwerknemer een persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) op. Het POP heeft tot doel de competenties van de doelgroepwerknemer jaarlijks op te volgen en te ontwikkelen in functie van zijn functioneren op de werkvloer en zijn kansen op doorstroom.

Artikel 41 van het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling stelt dat het POP een actieplan op maat van de doelgroepwerknemer omvat met daarin minimaal zijn persoonsgegevens, zijn huidige en toekomstige generieke en technische competenties, de opgave van een verbeteractie met betrekking tot zijn generieke competenties en een verbeteractie met betrekking tot zijn technische competenties.

Het vooraf vastleggen dat er een verbeteractie met betrekking tot zijn generieke competenties én tot zijn technische competenties in de POP vervat moet zitten druist in tegen het werken op maat van de doelgroepwerknemer. Dit artikel bepaalt daarom dat er minimaal twee verbeteracties opgenomen moeten worden, maar laat in het midden voor welke categorie van competentie.

Artikel 42 van datzelfde besluit wordt conform deze aanpassing gewijzigd.

Artikel 41 stelt ook dat het maatwerkbedrijf en de maatwerkafdeling het POP, alsook elke wijziging ervan, in de databank die de VDAB daarvoor beheert, registeren. Omwille van administratieve vereenvoudiging wordt deze bepaling geschrapt. Aan artikel 15 van datzelfde besluit wordt toegevoegd dat het maatwerkbedrijf het persoonlijk ontwikkelingsplan in functie van de evaluatie tijdig aan VDAB bezorgt.

Artikel 3 en artikel 10

Volgens artikel 84 van hetzelfde besluit organiseert de Adviescommissie ter beoordeling van de aanvragen voor ondersteuning (zijnde de labelaanvragen voor een maatwerkbedrijf) maandelijks een overleg. Het maandelijks organiseren van een overleg werd ingeschreven om organisaties dewelke een aanvraag indienen te waarborgen dat hun aanvraagdossier binnen een redelijk termijn wordt beslist.

De ervaring leert dat het maandelijks organiseren van een adviescommissie te rigide is. Daarom wordt voorgesteld de waarborg naar de aanvrager te wijzigen van “maandelijks” naar “binnen de 60 kalenderdagen na het ontvankelijk verklaren van de aanvraag.” De termijn van 60 kalenderdagen werd bepaald als de som van de in artikel 19 ingeschreven 45 kalenderdagen die het departement heeft om het dossier te beoordelen vermeerderd met 15 kalenderdagen waarbinnen de leden van de adviescommissie de stukken, samen met het advies van het departement, ter voorbereiding van het overleg ontvangen.

Inhoudelijk vindt deze bepaling aansluiting bij artikel 20. Daarom wordt deze bepaling toegevoegd aan artikel 20 en wordt artikel 84 opgeheven.

Artikel 4

Volgens artikel 28 van het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling, onderzoekt het departement de aanvraag tot toekenning van een contingent werkondersteunende maatregelen binnen de veertien kalenderdagen na de ontvankelijkheidsverklaring, terwijl artikel 29 dadelijk de termijn waarbinnen de minister beslist regelt.

De regeling in artikel 28 en 29 houdt geen rekening met de verplichte adviesvraag aan de Inspectie van Financiën, waarbij een adviesperiode van twaalf werkdagen van toepassing is. Rekening houdend met deze adviesperiode wordt de termijn waarbinnen het departement zijn onderzoek voorlegt aan de minister na advies van de Inspectie van Financiën gewijzigd van veertien naar dertig kalenderdagen.

Artikel 7

In het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling werd met de komst van individueel maatwerk de terugkeergarantie ingeschreven.

Na een evaluatie door VDAB kan een persoon met een arbeidsbeperking doorstromen uit collectief maatwerk naar een reguliere werkgever, waar hij al dan niet een beroep doet op werkondersteunende maatregelen voorzien in individueel maatwerk. In sommige gevallen blijkt een duurzame tewerkstelling van die persoon met een arbeidsbeperking bij de nieuwe werkgever echter niet mogelijk. Er werd daarom een vangnet voorzien, de terugkeergarantie, die de mogelijkheid voorziet om na beoordeling door VDAB bijkomende werkondersteunende en organisatieondersteunende maatregelen collectief maatwerk te ontvangen in functie van het wedertewerkstellen van die persoon in een maatwerkbedrijf (cfr. artikel 77 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2022 tot uitvoering van het decreet van 14 januari 2022 over maatwerk bij individuele inschakeling).

Artikel 7 bepaalt op welke werkondersteunende maatregelen collectief maatwerk men beroep kan doen.

Artikel 8

Artikel 54 van het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling bepaalt dat er minimaal één werknemer met een bachelordiploma sociaal werk of gelijkwaardig de functie van de sociale dienstverlening binnen het maatwerkbedrijf bekleedt. Welk kwalificatievereisten gelijkwaardig zijn aan een bachelordiploma sociaal werk werd niet verder verduidelijkt.

Dit artikel voorziet een delegatie naar de minister zodat hij de diplomavooraarde kan uitbreiden met andere diplomavooraarden of werkervaringen die hij gelijkwaardig acht

Artikel 9

Rekening houdend met de nieuwe adviesopdracht voor de Adviescommissie Sociale Economie over de registratie van uitzendkantoren in het kader van maatwerk bij individuele inschakeling (cfr. artikel 32 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2022 tot uitvoering van het decreet van 14 januari 2022 over maatwerk bij individuele inschakeling) kan de samenstelling van de Adviescommissie uitgebreid worden met een vertegenwoordiger van de uitzendsector.

Artikel 11

De regelgeving maatwerk bij collectieve inschakeling vereenvoudigde de subsidievoorwaarden en de ondersteunende maatregelen voor ondernemingen in de sociale economie (in casu de beschutte en sociale werkplaatsen) en stemde ze beter op elkaar af. Zo werden de beschutte en sociale werkplaatsen verenigd onder de noemer maatwerkbedrijven dat een uniform éénvoudig subsidiekader schept ongeacht het type van organisatie waarbinnen men wordt tewerkgesteld. In de federale regelgeving bestond er echter tot eind 2021 geen uniform kader voor de maatwerkbedrijven. Er werd een apart systeem gehanteerd op vlak van arbeidsrecht en sociaal zekerheidsrecht (RSZ) op basis van de oude erkenning als beschutte werkplaats of sociale werkplaats.

Om geen juridisch vacuüm te creëren in het licht van de federale regelgeving werd in de regelgeving collectief maatwerk de erkenning van de beschutte en sociale werkplaatsen behouden.

In 2022 en 2023 traden de noodzakelijk federale wetgevingsinitiatieven¹ in werking die de regeling inzake sociale zekerheidsbijdragen voor alle maatwerkbedrijven op niveau van de organisatie én voor alle personen met een (erkende) arbeidsbeperking tewerkgesteld binnen die maatwerkbedrijven uniformiseert. Ook werden er op vlak van het uniformiseren van de loon- en arbeidsvoorwaarden stappen vooruit gezet.

In afwachting van een volledige harmonisering van alle CAO's krijgt de overgangsbepaling, zoals geformuleerd in artikel 107 van het Besluit van de Vlaamse regering van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2017 houdende uitvoering van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling, die ingeschreven werd in afwachting van de harmonisering een beperkte duur. Deze overgangsbepaling wordt met ingang van 30 juni 2028 definitief opgeheven.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De voorgestelde aanpassingen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2017 tot uitvoering van het decreet van 12 juli 2013 betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling hebben geen of een beperkte financiële weerslag op de uitgavenkredieten.

Het merendeel van de aanpassingen zijn procedurele aard en hebben daardoor geen impact op de uitgaven. Het verduidelijken en faciliteren van de toeleiding van de categorie uiterst kwetsbaren, een categorie van doelgroepwerknemers die reeds vastgelegd werd door het decreet betreffende maatwerk bij collectieve inschakeling (cfr. artikel 3, 2°, c)), zou enerzijds in de praktijk tot een hogere invulling binnen het toegekend contingent collectief maatwerk kunnen leiden (wat logischerwijs een budgettaire impact betekent), maar anderzijds tot een hogere invulling van doelgroepwerknemers met een lagere ondersteuningsnood ter vervanging van doelgroepwerknemers met een hogere ondersteuningsnood kunnen zijn. De uiterst kwetsbaren worden immers niet meegeteld in de minimale 55% van het werknemersbestand noodzakelijk voor de erkenning als maatwerkbedrijf én voor deze categorie doelgroepwerknemers wordt geen organisatieondersteuning gegeven. Beide overwegingen in rekening genomen, kan er gesteld worden dat deze optimalisatie geen of slechts een beperkte impact kan hebben op het budget.

De naleving en monitoring van deze aanpassingen zijn onderworpen aan de huidige regelgeving en het beheer van de maatregel collectief maatwerk. Eventuele budgettaire tekorten ingevolge hogere invullingsgraden zullen opgevangen worden binnen de voorziene kredieten.

Er werd een gunstig advies verleend door de Inspectie van Financiën op 12 mei 2023..

B. ESR-TOETS

Het voorontwerp van besluit is ESR-neutraal.

---

¹ Programmawet (1) van 27 december 2021, artikelen 121 t/m 123 en het Koninklijk besluit van 2 maart 2023 tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 april 1989 tot uitvoering van artikel 38, § 3bis, derde lid van de wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale en provinciale besturen noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

E. VERDER TRAJECT

Dit voorontwerp van besluit zal voor advies voorgelegd worden aan de SERV en aan de Raad van State.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van besluit;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de sociale economie:

2.1. te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de SERV, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen,

2.2. te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst,

2.3. te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw